

RAPORT ZE SPOTKAŃ POŚWIĘCONYCH ANALIZIE POTRZEB ROZWOJOWYCH I POTENCJAŁU OBSZARU LGD ŚLĘŻANIE

Stowarzyszenie „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania

55-050 Sobótka, ul. Tadeusza Kościuszki 7/9

www.slezanie.eu, info@slezanie.eu, biuro@slezanie.eu tel. 71 31 62 171

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Obszarów Wiejskich Europa inwestująca w obszary wiejskie

Publikacja opracowana przez Stowarzyszenie „Ślężanie-Lokalna Grupa Działania”.

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.1

„Wsparcie przygotowawcze” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Spis treści

Zakres opracowania	3
Spotkania tematyczne	4
Spotkania konsultacyjne	6
Wyniki ankiet	11
Warsztaty strategiczne	13
Wnioski z przeprowadzonych działań	15
Załączniki	15
1. Druk ankiety badającej poziom zadowolenia	16
2. Druk fiszki programowej Idea box	17
3. Afisz informujący o spotkaniach konsultacyjnych.	18
4. Zestaw fotografii ze spotkań	19
5. Prezentacja wyjściowa jako materiał do dyskusji na spotkaniach	20

Zakres opracowania

Lokalna Grupa Działania „ŚLEŻANIE” to obszar 8 gmin położonych wokół Masywu Ślęży i przyległych. Są to Gminy; Dzierżoniów, Jordanów Śląski, Łagiewniki, Marcinowice, Mietków, Niemcza, Piława Górna i Sobótka. Na obszarze tym z powodzeniem realizowane były działania zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014 -2020. Przynależność Gmin Członkowskich, a tym samym obszar LGD nie uległ zmianie, stąd przygotowując się do opracowania nowej strategii badanie terenu i konsultacje dotyczyły tych samych Gmin.

Podstawą badania potrzeb były bezpośrednie spotkania z mieszkańcami gmin poprzedzone spotkaniami tematycznymi na temat określenia potrzeb w grupach, z którymi współpracowano przy realizacji poprzedniej Strategii (przedstawiciele ngo, kgw, sołtysi, ośrodki pomocy społecznej).

Przebieg procesu informowania o spotkaniach zaplanowano tak aby zapewnić szeroki, powszechny dostęp do informacji o spotkaniach, poprzez systematyczne rozpowszechnianie i aktualizowanie informacji zapewniający szanse udziału społeczności lokalnej.

Informacje o spotkaniach poświęconych w szczególności analizie mocnych i słabych stron, szansach i zagrożeniach, a także celach LSR, wraz z terminami, godzinami i miejscami spotkań umieszczano na stronach internetowych gmin oraz innych podmiotów współpracujących z LGD. Informacja dostępna była w zakładce LEADER na stronie www.slezanie.eu. Powołano zespół koordynatorów gminnych, którzy przekazywali informacje mieszkańcom i zbierali od nich uwagi przekazując je do Biura LGD. Informacje o spotkaniach znalazły się także na plakatach dostępnych we wszystkich Gminach członkowskich. Informacja o harmonogramie spotkań i ich temacie przesłano za pomocą newslettera zamieszczonego na stronie LGD. Dodatkowo informowano o spotkaniach na Facebooku LGD. Był to sposób zapewniający i gwarantujący pełną komunikację ze społecznością lokalną naszego obszaru.

Tak zaplanowane i przeprowadzone spotkania zapewniły nam możliwość oceny potencjału obszaru oraz zdefiniowanie potrzeb i wyznaczenie celów i kierunków rozwoju będących podstawą Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2021 – 2027, przy pełnym udziale społeczności lokalnej .

W trakcie dyskusji opierano się także na niepełnych jeszcze danych (przed ostatnimi naborami uzupełniającymi) na temat realizacji wskaźników strategii na lata 2014- 2020 oraz analizie oceny ankiet prowadzonych wśród mieszkańców obszaru.

W trakcie spotkań prowadzono proces od identyfikacji problemu poprzez określenie celów kończąc na projektach. W wyniku tych działań wypracowano założenia do nowej strategii, zawężając jej zakres do najistotniejszych potrzeb i dostosowując je do posiadanego budżetu.

Spotkania tematyczne

Przed rozpoczęciem spotkań otwartych LGD zorganizowała kilka spotkań tematycznych, z grupami, które mogły zgłosić ważne tematy i potrzeby lokalne.

1. 18 lipca 2022 zorganizowano spotkanie z Wójtami i Burmistrzami, na którym wprowadzono władarzy gmin członkowskich w tematykę przygotowań do opracowania strategii na nowy okres programowania. Wszyscy uznali, że gminy mają ogromne potrzeby w zakresie pozyskiwania środków na inwestycje z zakresu podnoszenia estetyki wsi, zagospodarowywania parków, przystanków, tworzenia na bazie wyschniętych niecek ogrodów deszczowych, ogrodów kieszonkowych. Zagospodarowywania terenów wokół świetlic i budynków użyteczności publicznej. W celu podniesienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców ważnym tematem jest budowa oświetlenia, ale chodzi o lampy z panelami słonecznymi i bateriami magazynującymi energię. Ważnym tematem jest też potrzeba budowy chodników i ścieżek rowerowych, ale władarze mają świadomość, że na to zadanie potrzebne są dużo większe środki niż te, które będą dostępne w programie LEADER.
2. 21 lipca 2022 odbyło się spotkanie z samorządowcami, w tym pracownikami gmin odpowiedzialnymi za ochronę środowiska. Po części informacyjnej na temat zagrożeń klimatycznych podjęto dyskusję na temat pilnych potrzeb w zakresie zagrożeń klimatycznych jakie zauważalne są w gminach obszaru LGD. Niemal wszyscy zebrani uznali, że najpilniejsze wydaje się odtworzenie sieci zbiorników mini i małej retencji. Przemawiają za tym problemy z wodą w okresach suszy i powodzi oraz podtopienia po ulewnych opadach.
3. 26 lipca 2022 przeprowadzono spotkanie przedstawicieli organizacji pozarządowych w tym kół gospodyń wiejskich z terenu LGD. Jednym z poważnych problemów jakie zgłoszono to w wielu przypadkach brak miejsca do podejmowania działalności. Najczęściej miejscem dla ngo są świetlice wiejskie ale w wielu wsiach świetlic nie ma. Często w sezonie od wiosny do późnej jesieni miejscem spotkań i różnych działań są np. wiaty (często zbudowane w ramach grantów na infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną). Organizacje zgłaszają potrzebę organizacji szkoleń i spotkań, na których mieliby szansę dzielić się doświadczeniami. Potrzebne jest stworzenie miejsca gdzie otrzymaliby pomoc w trudnych sprawach związanych z funkcjonowaniem organizacji, gdzie można by organizować szkolenia wynikające z aktualnych potrzeb, takie na które nie trzeba jechać poza obszar LGD czy płacić „nie wiadomo jakie pieniądze”. Często organizacjom brakuje sprzętu, który wykorzystywany jest okazjonalnie w związku z tym nieracjonalne jest jego kupowanie np. dla jednego kgw. Można by taki sprzęt zakupić dla wszystkich i wypożyczać. Ale musiałby się tym zająć jakiś podmiot, może LGD?. Podsumowując organizacje pozarządowe z obszaru LGD mają potrzebę stworzenia miejsca, forum integracyjnego i wymiany doświadczeń, a także nawiązywania współpracy i partnerstw przy realizacji projektów.
4. 28 lipca 2022 r. zorganizowano forum sołtysów. W części pierwszej spotkania sołtysi zwrócili uwagę na trudności w funkcjonowaniu sołectw i pełnieniu funkcji sołtysa. Zwrócono uwagę na brak umocowań prawnych i ochrony prawnej sołtysów. Ogromna trudność to niechęć mieszkańców do działań społecznych i częste pozostawianie

sołtysów z problemami wsi. Sołtysi oczekują, że LGD stworzy forum sołtysów, które wzmocni ich rolę i rangę wobec samorządów.

5. 25 października 2022 przeprowadzono spotkanie zespołu ds. opracowania strategii z ekspertem. Omówiono wyniki dotychczasowych spotkań, potrzeby zgłoszone przez zainteresowanych i opracowano zarys harmonogramu dalszych prac i działań.
6. 13 grudnia 2022 przeprowadziliśmy warsztat osób zainteresowanych ochroną klimatu z przedstawicielką Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Warsztat nosił tytuł Korzyści z Przyrody i potwierdził pilną potrzebę prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu ochrony klimatu, nauki małych działań niskokosztowych dostępnych dla wszystkich i dających wymierne korzyści. Działania takie mają dawać poczucie odpowiedzialności i uczestnictwa w ratowaniu klimatu. Działania takie to m.in. montowanie zbiorników do zbieranie deszczówki wykorzystywanej w ogrodach lub zasilających instalacje szarej wody, wyposażania gospodarstw domowych w proste zgniatarki do butelek i puszek, budowę ogrodów deszczowych, montowanie oświetlenia z panelami słonecznymi ....
7. 28 października 2023 Spotkanie z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej poświęcone potrzebom seniorów. Uczestnicy wskazywali że głównymi problemami seniorów jest samotność, a często niedostateczna opieka ze strony zapracowanych członków rodzin. Seniorom brakuje kontaktów z rówieśnikami, z którymi mają podobne doświadczenia życiowe i podobne przeżycia, o których mogą dyskutować z podobnej płaszczyzny doświadczeń. Brak jest opieki zdrowotnej nastawionej na pomoc tej grupie pacjentów Niewystarczający i utrudniony jest dostęp do zajęć rehabilitacyjnych.

Wnioski ze spotkań uwzględniono w dalszych pracach nad strategią.

Lokalna Strategia Rozwoju dla LGD „Ślężanie” powstawała zgodnie ze standardami procesu planowania strategicznego, czyli od etapu diagnozy poprzez analizę SWOT, uzgodnienie celów, działań i oczekiwanych rezultatów poprzez spotkania warsztatowe.

Spotkania konsultacyjne

W procesie tworzenia Strategii zaplanowano i przeprowadzono 8 spotkań, w każdej z gmin po jednym. Spotkania prowadzone były w formie bezpośredniej z możliwością uczestnictwa on-line. Uczestnicy preferowali uczestnictwo osobiste.

Spotkania przeprowadzono zgodnie z planowanym harmonogramem, po 3 spotkania dziennie w dniach od 15 do 17 lutego 2023 r.

W trakcie spotkań przeprowadzono diagnozę problemów i analizę SWOT. Uczestnicy uznali, że należy dokonać jej na kanwie analizy z poprzedniej strategii, która należy przeanalizować i zaktualizować (kolor niebieski)

Stowarzyszenie Ślężanie- Lokalna Grupa Działania
działająca na obszarze gmin:
Dzierżoniów, Jordanów Śląski, Łagiewnik, Marcinowice,
Mietków, Niemcza, Piława Górna, Sobótka

ZAPRASZA NA SPOTKANIA KONSULTACYJNE Z LOKALNĄ SPOŁECZNOŚCIĄ.

W związku z przygotowaniem do stworzenia nowej Lokalnej Strategii Rozwoju przystępujemy do realizacji Planu Włączenia Społeczności Lokalnej w procesy jej tworzenia, zgodnie z zapisami umowy o przyznaniu pomocy działanie: *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER* w ramach poddziałania 19.1: *Wsparcie przygotowawcze* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Spotkania te poświęcone będą w szczególności analizie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń, a także celów LSR.

HARMONOGRAM SPOTKAŃ			
Gmina	Miejsce	Data	Godzina
Sobótka	Urząd Miasta i Gminy Sobótka Rynek 1, 55-050 Sobótka	15.02.2023	09.00-12.00
Mietków	Urząd Gminy Mietków ul. Kolejowa 35, 55-081 Mietków,	15.02.2023	12.30-15.30
Marcinowice	Urząd Gminy Marcinowice ul. J. Tuwima 2, 58-124 Marcinowice	15.02.2023	16.00-19.00
Niemcza	Baszta Ul. B. Chrobrego 3, 58-230 Niemcza	16.02.2023	09.00-12.00
Piława Górna	Miejski Ośrodek Kultury w Piławie Górnej, ul. Piastowska 40, 58-240 Piława Górna	16.02.2023	12.30-15.30
Dzierżoniów	Biblioteka Publiczna Gminy Dzierżoniów im. Władysława Reymonta, Ul. Kolejowa 12b, 58-116 Mościsko	16.02.2023	16.00-19.00
Łagiewniki	Urząd Gminy Łagiewniki, ul. Jedności Narodowej 21, 58-210 Łagiewniki	17.02.2023	9.00-12.00
Jordanów Śląski	Świetlica wiejska w Jordanowie Śląskim, ul. Wrocławska 55, 55-065 Jordanów Śląski	17.02.2023	12.30-15.30

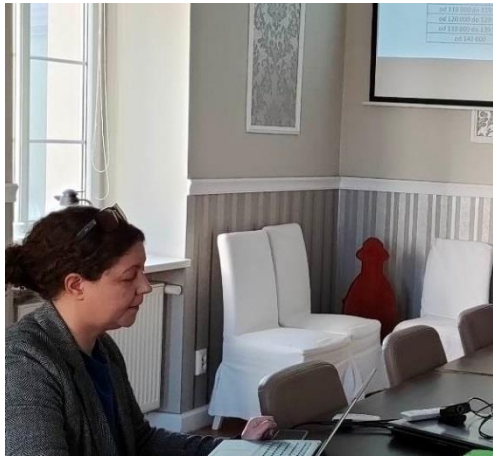
Stowarzyszenie „Ślężanie- Lokalna Grupa Działania”
ul. Kościuszki 7/9, 55-050 Sobótka,
tel. 71 31 62 171, e-mail info@slezanie.eu, www.slezanie.eu

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

15.02.2023; spotkania w Sobótce, Mietkowie i Marcinowicach

Silne strony obszaru LGD;

1. Niewielka odległość od Wrocławia.
2. Duże zróżnicowanie krajobrazu
3. Duża powierzchnia obszarów cennych przyrodniczo
4. Unikatowe atrakcje turystyczne; największy zbiornik wodny na Dolnym Śląsku (Zalew Mietków), Arboretum Wojstawice w Niemczy, oraz Góra Ślęża – symbol Dolnego Śląska.
5. Duża liczba cennych obiektów historycznych, zabytków.
6. Duża liczba orga
7. nizacji pozarządowych i lokalnych liderów.
8. Dodatkowo saldo migracji.
9. Różnorodność kulturowa mieszkańców
10. Duży potencjał turystyczny – rekreacyjny i liczne produkty lokalne
11. Rozpoznawalne w kraju imprezy sportowe (kolarstwo, biegi masowe, itp.)
12. Marka lokalna – Miś Ślężystaw
13. Duża aktywność samorządów

16.02.2023; spotkania w Niemczy, Piławie Górnej i Dzierżoniowie

Słabe strony obszaru LGD

1. Słabe skomunikowanie obszaru (wewnętrzne i połączenia z głównymi miastami), zły stan dróg lokalnych, słabo rozwinięta komunikacja publiczna.
2. Niski poziom świadomości mieszkańców na temat zasobów lokalnych oraz świadomości ekologicznej.
3. Niewystarczające wykorzystanie lokalnych zasobów.
4. Niewystarczająca liczba szlaków, tras i ścieżek rowerowych, w tym ścieżek leśnych.
5. Niezadawalających stan i nierównomierne rozłożenie infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej.
6. Niedostatecznie rozwinięta oferta turystyczna obejmująca cały obszar LGD.

7. Zbyt mała ilość działań informacyjno-promocyjnych dotyczących zasobów turystycznych oraz ich poszanowania przez turystów.
8. Niezadawalający stan infrastruktury publicznej (sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej, społecznej) oraz estetyki miejscowości na obszarze LGD.
9. Niedostateczna liczba atrakcyjnych miejsc pracy zlokalizowanych na terenie LGD.
10. Niewystarczający poziom przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnej.
11. Mała aktywność społeczna, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz seniorów.
12. Niewystarczający poziom integracji społecznej oraz niewystarczająco rozbudowana oferta wydarzeń i działań aktywizujących i integrujących mieszkańców obszaru LGD.
13. Niewielki zakres działań w zakresie polityki prorodzinnej na poziomie lokalnym.
14. Zaniedbanie obiektów zabytkowych.
15. Ujemny przyrost naturalny, wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
16. Niewystarczająco rozbudowana oferta i opieka senioralna, w tym brak dziennych domów opieki oraz ciekawej oferty kulturalnej skierowanej do seniorów.
17. Niewystarczające zaangażowanie przedsiębiorców w działania społeczne oraz działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu.
18. Niski poziom bezpieczeństwa, w tym brak infrastruktury drogowej przy głównych trasach krajowych (oświetlenie, pasy, przystanki itp.)
19. Duże zagrożenie powodziowe, nieliczne działania w zakresie małej i naturalnej retencji.
20. Nieliczne punkty dostępu do sieci światłowodowej, konieczność rozbudowy szybkiego internetu (telemedycyna, e-usługi, zdalna szkoła i praca).

17.02.2023; spotkania w Łagiewnikach i Jordanowie Śląskim

Szanse obszaru LGD

1. Poprawa skomunikowania obszaru (drogowa, kolejowa).
2. Wzrost popularności wypoczynku na obszarach wiejskich.
3. Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców.
4. Wykorzystanie potencjału atrakcji turystycznych (m.in. Ślęza, Arboretum Wojślawice w Niemczy, Zbiornik Mietkowski, Osiedle Braci Morawskich w Piławie Górnej, Opactwo Cystersów w Łagiewnikach, ruiny zamku w Owieśnie, Kamieniołomy Białe Krowy w Sadach, Jańska Góra, Wzgórza Kiełczyńskie).
5. Wzrost popularności zdrowego trybu życia i produktów lokalnych, ekologicznych.
6. Poprawa stanu infrastruktury publicznej.
7. Napływ nowych mieszkańców z terenu okolicznych miast.
8. Rozwój marki lokalnej budowanej w oparciu o postać Misia Ślężystawa
9. Szerokie wykorzystanie dziedzictwa kulturowego obszaru LGD.
10. Silniejsze wsparcie inicjatyw lokalnych ze strony władz samorządowych, w szczególności działań prowadzonych przez liderów lokalnych.
11. Rozwój oferty kulturalnej na obszarze LGD w szczególności dla młodych i seniorów.
12. Wzrost świadomości historycznej i ekologicznej mieszkańców.
13. Zwiększenie ochrony zabytków będących w rękach prywatnych, poprawa stanu technicznego zabytków.
14. Poprawa dostępu do szybkich łącz internetowych i dostępności cyfrowej.

Zagrożenia dla obszaru LSR

1. Kryzys gospodarczy, inflacja, kryzys energetyczny, zerwane łańcuchy dostaw po pandemii i inwazja na Ukrainę.
2. Zanieczyszczenie środowiska naturalnego i zmiany klimatyczne.
3. Negatywne trendy demograficzne (ujemny przyrost naturalny, „starzenie się” społeczeństwa).
4. Migracja młodych z terenu LGD.
5. Konkurencja ze strony innych obszarów, globalizacja.
6. Zagrożenie wykluczeniem społecznym.
7. Zmniejszenie środków na inwestycje prorozwojowe.

8. Rozbudowa biurokracji
9. Restrykcyjne, skomplikowane i ciągle zmieniające się przepisy prawne.
10. Rosnące obciążenie podatkowo-składkowe.
11. Przekształcenie cennego, naturalnego krajobrazu przez deweloperów, strefy przemysłowe, projektowane drogi szybkiego ruchu i duże gospodarstwa/przedsiębiorstwa rolne.
12. Utrudnienia w rozwoju w związku z wykluczeniem transportowym obszaru.

Wyniki ankiet

W procesie przygotowań do opracowania strategii przeprowadzono badanie ankietowe mieszkańców obszaru LGD. Powtórzono ankietę którą mieszkańcy wypełniali przed ostatnią strategią (w celu porównania zmian) i fiskę projektową „podziel się z nami swoimi marzeniami”.

Ankiety dystrybuowane były między uczestnikami wydarzeń gminnych, spotkań organizowanych przez LGD, dostępne były na stronie internetowej LGD, na Face Booku i rozesłane były przy pomocy newslettera.

W pierwszej ankiecie na pytanie;

- W skali od 1 do 6 proszę ocenić swoje ogólne zadowolenie z życia w swojej miejscowości (*proszę zakreślić odpowiednią liczbę 1 – jestem bardzo niezadowolona/y, 6 – jestem bardzo zadowolona/y*). Na 86 zwróconych ankiet najniższa ocena to 3, przeważająca ocena to 4.

- W skali od 1 do 6 proszę ocenić stopień swojego zadowolenia z rozwoju Pani/a gminy w następujących dziedzinach;

- - najniżej średnio na „2” oceniono ochronę zdrowia

- - średnio na „3” oceniono ofertę spędzania czasu wolnego, estetykę miejscowości, ochronę środowiska, infrastrukturę komunalną i zarobki mieszkańców,
- - „4” otrzymały; bezpieczeństwo publiczne, edukacja i aktywność społeczna.

Fiszki programowe pokazały nam co przedstawiciele organizacji pozarządowych i osoby fizyczne niezrzeszone chciałyby zrobić na swoim terenie, jakie zauważają braki, jak chciałyby to zmienić.

Wśród planowanych zadań znalazły się;

- budowa boiska wielofunkcyjnego, - zagospodarowanie terenu wokół świetlicy (mała architektura, trwałe nasadzenia), - rozbudowa, doposażenie placu zabaw, - rekonstrukcja wiatraka, przeznaczenie go na miejsce spotkań, - rozbudowa wiejskiego terenu rekreacyjnego; boisko, plac zabaw, siłownia plenerowa, - budowa parku linowego dla dzieci, - rewitalizacja parku wokół pałacu, oczyszczenie niecki i odtworzenie stawu jako zbiornika retencyjnego z funkcją rekreacyjną,
- budowa placu zabaw, - stworzenie centrum życia wiejskiego na bazie świetlicy wiejskiej (remont, doposażenie), - budowa chodnika, - budowa sceny plenerowej, wiatosceny, - stworzenie miejsca, zaplecza dla organizacji pozarządowych, gdzie można by się spotykać, organizować szkolenia, konferencje, wspólnie realizować projekty, - rozbudowa miejsca rekreacji o boisko do koszykówki, kort tenisowy, bieżnię, budowa strzelnicy, - rozbudowa świetlic wiejskich i zmiana sposobu ich ogrzewania na ekologiczne i bezobsługowe, - budowa miejsc rekreacji dla dzieci, - rozbudowa miejsca wypoczynkowego Gnejsy we Włókach (większa ilość stołów, ław, monitoring),
- organizacja warsztatów rozwijających zainteresowania mieszkańców, - „spotkania z kulturą” w sołectwie i wyjazdy do teatru, opery itp., - organizacja wycieczek krajoznawczych po obszarze Dolnego Śląska, - realizować działania zwiększające integrację społeczną, - zorganizować festiwal kultury słowiańskiej, - organizacja wielkiego ogólnogminnego festynu rodzinnego z którego dochód przeznaczony byłby na rozwój rehabilitacji dla osób chorych i seniorów.

Analizując zgłoszone potrzeby widać duże oczekiwania ale też chęć i gotowość działania. Potwierdza to duże zainteresowanie środkami, które podobnie jak w obecnym okresie programowania przekazywano w formie grantów na inwestycje w zakresie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz na działania z zakresu organizacji życia na wsi; kulturalnego, sportowego, edukację i integrację. Informacje zebrane z ankiet wskazują ogromną chęć działania ze strony mieszkańców LGD.

Warsztaty strategiczne

25.10.2022

Spotkanie zespołu ds. opracowania LSR na nowy okres programowania. Zaprezentowano harmonogram działań planowanych i efekty już zrealizowanych etapów oraz plan włączenia społeczności lokalnej;

Etap I – Przygotowanie bazy danych wyjściowych

1. Powołanie zespołu roboczego ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju, składającego się z przedstawicieli wszystkich gmin członkowskich LGD.
2. Analiza danych zastanych – wykorzystanie danych zgromadzonych przez Biuro, danych z Ewaluacji LSR, dokumentów strategicznych gmin zebranych w trakcie spotkań roboczych z władzami gmin członkowskich, pracownikami urzędów gminnych, przedstawicielami instytucji publicznych.
3. Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych obszaru.
4. Przeprowadzenie badań społecznych (ankiety) mających na celu identyfikację potrzeb i oczekiwań mieszkańców obszaru.

ETAP II- Definiowanie potrzeb i problemów obszaru oraz planowanie celów końcowych, rezultatów i przyszłych działań.

1. Zorganizowanie 8 spotkań konsultacyjnych na terenie całego obszaru. Po jednym w każdej z gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia.
2. Organizowanie na bieżąco konsultacji z wybranymi interesariuszami i konsultacje z zespołem roboczym obszaru funkcjonowania LGD.

ETAP III. - Opracowanie dokumentacji towarzyszącej lokalnej strategii rozwoju – zgodnie z wykazem wymaganych załączników.

ETAP IV. Weryfikacja i uspołecznianie LSR, konsultacje.

ETAP V. Zatwierdzenie wersji końcowej lokalnej strategii rozwoju, Walne Zebranie Członków LGD.

Wszelkie działania prowadzone będą z szerokim wykorzystaniem narzędzi komunikacji społecznej; e-mail, facebook, strona www, newsletter.
Ponadto konsultacje będą prowadzone na bieżąco w biurze LGD.

W trakcie spotkania zaprezentowano kierunki i zakresy tematyczne jakim odpowiadać ma nowa

strategia oraz jej budżet. Zaprezentowano także oczekiwania mieszkańców zgłaszane podczas spotkań tematycznych.

13.02.2023

W trakcie spotkania zespół zapoznał się z wynikami badania ankietowego oraz oczekiwaniami mieszkańców. Przeanalizował zebrane informacje. Następnie zaktualizował analizę SWOT, dopisując najistotniejsze zmiany w stosunku do analizy robionej w kontekście poprzedniej LSR.

23.05.2023 – on-line

Omówiono sytuację związaną z pracami nad strategią w kontekście braku wytycznych. Omówiono zapisy i uwagi do SWOT zgłaszane podczas spotkań konsultacyjnych. Na bazie poprawionej analizy SWOT, wyników z badania ankietowego oraz dostępnych założeń programowych opracowano cele główne, przedsięwzięcia i dokonano podziału środków do ich realizacji.

Cele LSR	Przedsięwzięcia	Budżet w EUR	Forma
1. Ochrona zasobów obszaru LSR	Błękitna i zielona infrastruktura	700 000	konkurs
	Wykorzystanie lokalnych zasobów	350 000	projekt grantowy, grant na opracowanie SV
2. Poprawa jakości życia osób młodych i seniorów na obszarze LSR	Usługi dla osób młodych i seniorów	200 000	konkurs
	Włączenie społeczne osób młodych i seniorów	500 000	projekt grantowy, operacja własna

Tak skonstruowana „rama” strategii została poddana konsultacjom ogłoszonym na stronie i FB Stowarzyszenia.

Wnioski z przeprowadzonych działań

Biorąc pod uwagę informacje zebrane w trakcie przygotowań; sytuację zastaną, demografię, potencjał obszaru LGD, analizę możliwości, diagnozę potrzeb i oczekiwań mieszkańców, a także możliwy do osiągnięcia budżet, zespół roboczy po konsultacjach społecznych z mieszkańcami obszaru uznał, że zaproponowane dwa cele i cztery przedsięwzięcia w pełni odpowiadają na zgłaszane potrzeby mieszkańców, dają szansę na szeroką aktywizację mieszkańców i realizację wszystkich założeń (projekt strategii jest optymalny i możliwy do realizacji).

Budżet wynikający z demografii obszaru nie pozwala na bardzo szerokie rozwinięcie celów i przedsięwzięć, a zaproponowany przez LGD podział daje szansę na realizację oczekiwań mieszkańców zgłaszanych w trakcie procesu opracowywania LSR.

Załączniki

1. Druk ankiety badającej poziom zadowolenia
2. Druk fiszki programowej Idea box
3. Afisz informujący o spotkaniach konsultacyjnych.
4. Zestaw fotografii ze spotkań
5. Prezentacja wyjściowa jako materiał do dyskusji na spotkaniach

Szanowni Państwo!

W związku z rozpoczęciem prac nad przygotowaniem strategii rozwoju obszaru do 2027 roku prosimy o wypełnienie niniejszej ankiety. Zebrane informacje pozwolą na zaplanowanie rozwiązań, które w największym stopniu przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Zapraszamy do udziału w kolejnych etapach konsultacji społecznych. Informacje można znaleźć na stronie slezanie.eu.

Proszę o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. W skali od 1 do 6 proszę ocenić swoje ogólne zadowolenie z życia w swojej miejscowości.

(proszę zakreślić odpowiednią liczbę, 1 – jestem bardzo niezadowolony/a, 6 – jestem bardzo zadowolony/a)

1   2   3   4   5   6

2. Czy Pana/i zadowolenie z życia w swojej miejscowości zmieniło się w ostatnich latach?

- Jest lepiej niż kilka lat temu.
 Jest gorzej niż kilka lat temu.
 Nie, nie ma żadnej różnicy.

3. W skali od 1 do 6 proszę ocenić stopień swojego zadowolenia z rozwoju Pana/i gminy w następujących dziedzinach:

(proszę zakreślić odpowiednią liczbę, 1 – jestem bardzo niezadowolony/a, 6 – jestem bardzo zadowolony/a)

Kategoria:	1 (b.niezadowolony)	2	3	4	5	6 (bardzo zadowolony)
Bezpieczeństwo publiczne	1	2	3	4	5	6
Rynek pracy	1	2	3	4	5	6
Aktywność społeczna	1	2	3	4	5	6
Sport i rekreacja	1	2	3	4	5	6
Kultura, historia, tradycje	1	2	3	4	5	6
Edukacja	1	2	3	4	5	6
Ochrona zdrowia	1	2	3	4	5	6
Infrastruktura komunalna	1	2	3	4	5	6
Turystyka	1	2	3	4	5	6
Zarobki mieszkańców	1	2	3	4	5	6
Estetyka miejscowości	1	2	3	4	5	6
Oferta spędzania wolnego czasu	1	2	3	4	5	6
Ochrona środowiska naturalnego	1	2	3	4	5	6

Załącznik nr 2

PODZIEL SIĘ Z NAMI SWOIMI MARZENIAMI

Gdybyśmy dysponowali dużą pulą środków na działania grantowe i rozdawalibyśmy do 50 tys. zł, to jaki projekt chciałbyś zrealizować w ramach tych środków?

- inwestycja

- wydarzenie

- publikacja

Opisz krótko planowane zadanie.....

.....

.....

- kto realizowałby projekt? (grupy nieformalne, stowarzyszenia, kgw, fundacje, instytucje, podmioty gospodarcze ....)

.....

.....

Czy projekt realizowany byłby w partnerstwie? Jeżeli tak, to z kim?

.....

.....

- gdzie może się on odbywać? (gdzie byłby realizowany)

.....

.....

- jaki rodzaj kosztów przewidujesz (zakupy materiałów, usługi, bilety, transport, inne - jakie?)?

.....

.....

.....

Badanie prowadzone w ramach konsultacji społecznych procesu tworzenia strategii rozwoju obszaru LGD Ślężanie do roku 2027. Dziękujemy za udział w badaniu

Stowarzyszenie ŚLĘŻANIE Lokalna Grupa Działania; Sobótka (55-050) ul.T.Kościuszki 7/9 tel. 71 31 62 171, info@slezanie.eu, WWW.slezanie.eu, <https://www.facebook.com/LGD-%C5%9A%C4%99%C5%BCanie-102585824818587>,

Stowarzyszenie Ślężanie- Lokalna Grupa Działania

działająca na obszarze gmin:
Dzierżonów, Jordanów Śląski, Łagiewnik, Marcinowice,
Mietków, Niemcza, Piława Górna, Sobótka

ZAPRASZA NA SPOTKANIA KONSULTACYJNE Z LOKALNĄ SPOŁECZNOŚCIĄ.

W związku z przygotowaniem do stworzenia nowej Lokalnej Strategii Rozwoju przystępujemy do realizacji Planu Włączenia Społeczności Lokalnej w procesy jej tworzenia, zgodnie z zapisami umowy o przyznaniu pomocy działanie: *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER* w ramach poddziałania 19.1: *Wsparcie przygotowawcze* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Spotkania te poświęcone będą w szczególności analizie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń, a także celów LSR.

HARMONOGRAM SPOTKAŃ			
Gmina	Miejsce	Data	Godzina
Sobótka	Urząd Miasta i Gminy Sobótka Rynek 1, 55-050 Sobótka	15.02.2023	09.00-12.00
Mietków	Urząd Gminy Mietków ul. Kolejowa 35, 55-081 Mietków,	15.02.2023	12.30-15.30
Marcinowice	Urząd Gminy Marcinowice ul. J. Tuwima 2, 58-124 Marcinowice	15.02.2023	16.00-19.00
Niemcza	Baszta Ul. B. Chrobrego 3, 58-230 Niemcza	16.02.2023	09.00-12.00
Piława Górna	Miejski Ośrodek Kultury w Piławie Górnej, ul. Piastowska 40, 58-240 Piława Górna	16.02.2023	12.30-15.30
Dzierżonów	Biblioteka Publiczna Gminy Dzierżonów im. Władysława Reymonta, Ul. Kolejowa 12b, 58-116 Mościsko	16.02.2023	16.00-19.00
Łagiewniki	Urząd Gminy Łagiewniki, ul. Jedności Narodowej 21, 58-210 Łagiewniki	17.02.2023	9.00-12.00
Jordanów Śląski	Świetlica wiejska w Jordanowie Śląskim, ul. Wrocławska 55, 55-065 Jordanów Śląski	17.02.2023	12.30-15.30

Stowarzyszenie „Ślężanie- Lokalna Grupa Działania”
ul. Kościuszki 7/9, 55-050 Sobótka,
tel. 71 31 62 171, e-mail info@slezanie.eu, www.slezanie.eu

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Tworzymy nową LSR!

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca PROW 2014 – 2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2014 – 2020.
Działanie 19; Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER
Poddziałanie 19.: 1.: „Wsparcie przygotowawcze” objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na
lata 2014-2020.
Cel: Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich, poprzez realizację planu włączenia
społeczności, w szczególności przygotowania LSR.

Co wiemy na chwilę obecną?

Ludność wiejska zamieszkała na obszarze objętym LSR	Kwota w LSR na komponent wdrażania LSR w ramach PS WPR [EUR]	Kwota w LSR na zarządzanie LSR w ramach PS WPR [EUR]
do 39 999	1 250 000	312 500
od 40 000 do 49 999	1 500 000	362 500
od 50 000 do 59 999	1 750 000	412 500
od 60 000 do 69 999	2 000 000	462 500
od 70 000 do 79 999	2 250 000	512 500
od 80 000 do 89 999	2 500 000	562 500
od 90 000 do 99 999	2 750 000	612 500
od 100 000 do 109 999	3 000 000	662 500
Od 110 000 do 119 999	3 250 000	
Od 120 000 do 129 999	3 500 000	
Od 130 000 do 139 999	3 750 000	

- Budżet na który możemy liczyć nie jest zbyt duży. Jak widać wynika to ze zmian demograficznych. Od kilku lat obserwujemy systematyczny spadek ilości mieszkańców obszaru LGD
- Pomiędzy rokiem 2014 a 2021 zarejestrowaliśmy spadek liczby mieszkańców o 3 018 (na podstawie danych pochodzących z gmin członkowskich LGD).

Gmina	Liczba mieszkańców wg stanu na								Różnica między poz. 4 i 1	Różnica między poz. 5 i 1	Różnica między poz. 6 i 1	Różnica między poz. 7 i 1	Różnica między poz. 8 i 1	Różnica między poz. 7 i 6	Różnica między poz. 8 i 7
	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021							
Skarżyski	9.335	9.218	9.172	9.125	9.074	8.997	8.913	8.835	-210	-251	-338	-422	-480	-84	-58
Jordanów Śląski	9.149	9.151	9.134	9.137	9.153	9.128	9.174	9.118	-12	-4	-21	-1	-39	46	-64
Łągowiki	7.531	7.451	7.417	7.357	7.351	7.325	7.292	7.238	-174	-180	-206	-239	-293	-33	-54
Macinowice	6.530	6.525	6.502	6.348	6.299	6.390	6.360	6.314	-182	-231	-340	-370	-416	-30	-46
Mielków	3.881	3.880	3.866	3.835	3.760	3.827	3.765	3.709	-46	-121	-54	-116	-172	-62	-56
Niemcza	5.766	5.690	5.552	5.537	5.370	5.350	5.278	5.174	-229	-396	-416	-488	-592	-72	-104
Piława Góra	6.702	6.418	6.133	6.205	6.142	6.049	5.984	5.898	-497	-560	-653	-718	-804	-65	-86
Sobótka	12.791	12.825	12.474	12.490	12.452	12.434	12.369	12.239	-301	-339	-357	-422	-422	-65	-130
RAZEM	55.685	55.158	54.250	54.034	53.601	53.500	53.135	52.537	-1.651	-2.084	-2.185	-2.555	-3.018	-365	-598

- Spadek liczby mieszkańców to nie tylko spadek liczby urodzeń. Na ten wskaźnik składają się różne czynniki;
  - Migracja ludności (szczególnie ludzi młodych)
  - Zwiększona umieralność (pandemia covid 19)
  - Spadek liczby urodzeń
- W przypadku obszaru naszego LGD problem staje się poważny.
- Ubywa ludzi w wieku produkcyjnym, a przybywa seniorów, co będzie miało duży wpływ na zakres opracowywanej strategii, a także innych działań dotyczących oferty działań LGD kierowanej do mieszkańców.
- Problem ten należy zauważyć także w kontekście koncepcji Smart Village jakie będą przygotowywane w ramach obecnie realizowanej LSR i tej nad którą wspólnie pracujemy.

Co będziemy mogli finansować?

W ramach PS WPR możliwa będzie realizacja operacji w następujących zakresach wsparcia:

- 1) **rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki w szczególności:**
  - a. podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne
  - b. rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej
  - c. rozwijanie przedsiębiorstw społecznych
- 2) **rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie:** gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych,
- 3) **rozwój współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych**
- 4) **poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji produkcyjnych oraz operacji w zakresach wymienionych punktach 1 - 2**

Co będziemy mogli finansować? cd.

- 5) **przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi**
- 6) poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej
- 7) kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego.
- 8) **Włączenie społeczne osób w niekorzystnej sytuacji.**

Z pomocy ze środków EFRROW wykluczone są operacje: obejmujące budowę lub modernizację dróg, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz dotyczące świadczenia usług dla rolnictwa.

Jakie będą szczegółowe zasady?

- Zasada: pomoc ma charakter **refundacji wydatków**,
  - Poziomy dofinansowania i wysokość pomocy:
    - a) Podejmowanie Działalności Gospodarczej
– **150 tys zł, max 50% (65%?)**, „ryczałt”,
    - b) Rozwijanie Działalności Gospodarczej
– **500 tys zł, max 50% (nie wiadomo co z etatami)**,
    - c) Operacje sektora finansów publicznych
– **75% (ale znika 100%)**, KK do 500 tys?
    - d) Rozwój funkcji nieruchomości
– **150 tys zł, max 85% - tylko małe gospodarstwa!**
    - e) Krótkie łańcuchy dostaw
– **max 350 tys zł, 50%?**
    - f) Pozostali, inwestycje nieprodukcyjne
– **do 100%**,

Jakie nabory będzie można ogłaszać?

Podobnie jak dotychczas poszczególne nabory będą mogły mieć charakter:

- **Konkursu** (operacje pow. 50 tys zł),
- **Projektów grantowych** (cały projekt do 500 tys zł, jeden grant max 50 tys zł),
- **Operacji własnej LGD** (max 20% budżetu LSR),

Dodano też możliwość realizacji projektu partnerskiego (współpraca z podmiotem z innej LGD z kraju lub zagranicy).

Planujemy podtrzymanie trójpartnerstwa (LGD GROMNIK, LGD LIDER A4) realizowanego przez dwa ostatnie okresy programowania w zakresie utrzymania i rozwoju portalu Wrota Regionu (rozwój i promocja walorów turystycznych, rozwój sieci produktów lokalnych wzmacniających ofertę turystyczną, budowa sieci dystrybucji produktów na obszarze trójpartnerstwa, rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, i in.) W ramach tego partnerstwa przewiduje się wykorzystanie nowoczesnych technologii cyfrowych, tak by prowadzony wspólnie portal był atrakcyjny zarówno dla ludzi młodych, których zarazamy pasją do kontaktów z przyrodą i turystyką lokalną, weekendową jak i dla seniorów zlanionych kontaktów z rówieśnikami i uprawiania turystyki tradycyjnej, jaką znają.

Partnerstwa

- Tematyka możliwych do realizacji działań prowokuje nas do rozszerzenia współpracy i partnerstw z:
  - Dolnośląską Dyрекcją Parków Krajobrazowych (sercem obszaru LGD jest Ślęzański Park Krajobrazowy w całości znajdujący się na jej terenie oraz Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy i Park Krajobrazowy Gór Sowich w części); w zakresie wspólnych działań edukacyjnych i kampanii edukacyjno-promocyjnych
  - Arboretum Wojsławice OBUWr; w zakresie edukacji ekologicznej i powrotu do nasadzeń roślin tradycyjnych, charakterystycznych dla obszaru LGD

Operacja własna

- Zamierzeniem odpowiadającym na zapotrzebowanie szczególnie organizacji pozarządowych z obszaru LGD jest zamiar stworzenia Centrum Aktywizacji i Edukacji ngo.

Pomysł i wstępny projekt Centrum jest projektem w całości innowacyjnym mającym stworzyć miejsce do działań sprzyjających zawiązywaniu partnerstw pomiędzy organizacjami pozarządowymi na rzecz realizacji wspólnych projektów, kampanii itp. W miejscu tym będą demonstrowane nowe rozwiązania na rzecz ochrony klimatu, które nie wymagają wielkich nakładów finansowych, a przynosić będą wiele pozytywnych efektów, takie jak beczki do zbierania deszczówki, ogród kieszonkowy, ogród deszczowy, instalacja szarej wody, wiaty zielone, łąki miododajne, zgniatarki do butelek i puszek, wiatrowe przesła ogrodzeniowe, oświetlenie z paneli słonecznych itp.. Będzie to także centrum edukacji z dostępem do „mocnego” internetu pod potrzeby nauki języków obcych oraz nauki pełnego wykorzystywania możliwości jakie daje oprogramowanie do obsługi biur, biur domowych, nauki korzystania z szeroko pojętych e-usług i innych. Nowoczesna edukacja przy użyciu nowych technologii cyfrowych, skierowana do dzieci, młodzieży, seniorów, organizacji pozarządowej. Centrum będzie w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych; z dysfunkcjami ruchu, niedosłyszających, z niedowidzeniem itp. Miejsce przyjazne dla wszystkich, którzy witani będą tam z uśmiechem. Centrum to będzie także prezentować jak powinna wyglądać nowoczesna świetlica wiejska jako centrum organizacji życia na wsi i centrum „dowodzenia” nowoczesną, inteligentną wsią.

- *Koncepcja wypracowana na spotkaniach przedstawicieli ngo, sołtysów i rad sołeckich z obszaru LGD*

Silne strony obszaru LSR:

1. Niewielka odległość od Wrocławia,
2. Duże zróżnicowanie krajobrazu.
3. Duża powierzchnia obszarów cennych przyrodniczo.
4. Unikatowe atrakcje turystyczne: największy zbiornik wodny na Dolnym Śląsku (Mietków), Arboretum [Wojślawice w Niemczy](#) oraz Góra Ślęza – symbol Dolnego Śląska.
5. Duża liczba cennych obiektów historycznych, zabytków.
6. Duża liczba organizacji pozarządowych i lokalnych liderów.
7. Dodatnie saldo migracji.
8. Różnorodność kulturowa mieszkańców.
9. Duży potencjał turystyczno-rekreacyjny i [liczne produkty lokalne](#).
10. [Rozpoznawalne w kraju imprezy sportowe \(kolarstwo, biegi itp.\)](#).
11. Marka lokalna – Miś Ślężystaw.
12. [Duża aktywność lokalnych samorządów](#).

Słabe strony obszaru LSR:

1. Słabe skomunikowanie obszaru (wewnętrzne i połączenia z głównymi miastami), zły stan dróg lokalnych, słabo rozwinięta komunikacja publiczna.
2. Niski poziom świadomości mieszkańców na temat zasobów lokalnych oraz świadomości ekologicznej.
3. Niewystarczające wykorzystanie lokalnych zasobów.
4. Niewystarczająca liczba szlaków, tras i ścieżek rowerowych, w tym ścieżek leśnych.
5. Niezadowolający stan i nierównomierne rozłożenie infrastruktury turystycznej i okolicy turystycznej.
6. Niedostatecznie rozwinięta oferta turystyczna obejmująca cały obszar LGD.
7. Zbyt mała ilość działań informacyjno-promocyjnych dotyczących zasobów turystycznych [oraz ich poszanowania przez turystów](#).
8. Niezadowolający stan infrastruktury publicznej (sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej, społecznej) oraz estetyki miejscowości na obszarze LGD.
9. Niedostateczna liczba [atrakcyjnych](#) miejsc pracy zlokalizowanych na terenie LGD.

Słabe strony obszaru LSR cd:

10. Niewystarczający poziom przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnej.
11. Mała aktywność społeczna, w szczególności wśród dzieci i młodzieży [oraz osób starszych](#).
12. Niewystarczający poziom integracji społecznej oraz niewystarczająco rozbudowana oferta wydarzeń i działań aktywizujących i integrujących mieszkańców obszaru LGD.
13. Niewielki zakres działań w zakresie polityki prorodzinnej na poziomie lokalnym.
14. Zaniedbanie obiektów zabytkowych.
15. Ujemny przyrost naturalny, wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. opieki oraz ciekawej oferty kulturalnej skierowanej do seniorów.
17. Niewystarczające zaangażowanie przedsiębiorców w działania społeczne oraz działania z zakresu społecznej
16. Niewystarczająco rozbudowana oferta opieki nad osobami starszymi, w tym brak dziennych domów odpowiedzialności biznesu.
18. Niski poziom bezpieczeństwa, w tym brak infrastruktury drogowej przy głównych trasach krajowych (oświetlenie, pasy, przystanki itp.).
19. Duże zagrożenie powodziowe, nieliczne działania w zakresie małej i naturalnej retencji.
20. [Nieliczne punkty dostępu do sieci światłowodowej, konieczność rozbudowy zasięgów szybkiego Internetu \(telemedycyna, e-usługi, zdalna szkoła i praca\)](#).

Szanse obszaru LSR:

1. Poprawa skomunikowania obszaru (drogowa, kolejowa),
2. Wzrost popularności wypoczynku na obszarach wiejskich,
3. Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców,
4. Wykorzystanie potencjału atrakcji turystycznych (m.in. Ślęża, Arboretum [Wojstawice w Niemczech](#), Zbiornik Mietków, Osiedle Braci Morawskich, opactwo cystersów w Łągiewnikach, ruiny zamku w Owieśnie, Kamieniołom Białe Krowy (kwarцова góra), [Jańska Góra](#), [Wzgórza Kiełczyńskie](#)),
5. Wzrost popularności zdrowego trybu życia i produktów lokalnych, ekologicznych,
6. Poprawa stanu infrastruktury publicznej,
7. Napływ nowych mieszkańców z terenu okolicznych miast,
8. Rozwój marki lokalnej w oparciu o postać Misia Ślężystawa.

Szanse obszaru LSR cd

9. Szerokie wykorzystanie dziedzictwa kulturowego obszaru LGD.
10. Silniejsze wsparcie inicjatyw lokalnych ze strony władz samorządowych, w
11. szczególności działań prowadzonych przez liderów lokalnych.
11. Rozbudowa oferty kulturalnej na obszarze LGD, w szczególności dla młodych i seniorów.
12. Wzrost świadomości historycznej i ekologicznej mieszkańców.
13. Zwiększenie ochrony zabytków będących w rękach prywatnych, poprawa stanu technicznego zabytków.
13. [Poprawa dostępu do szybkich łączy internetowych i dostępności cyfrowej](#).

Zagrożenia dla obszaru LSR:

1. Kryzys gospodarczy, inflacja, kryzys energetyczny, zerwane łańcuchy dostaw po pandemii i inwazji na Ukrainę.
2. Zanieczyszczenie środowiska naturalnego i zmiany klimatyczne,
3. Negatywne trendy demograficzne (ujemny przyrost naturalny, „starzenie się” społeczeństwa),
4. Migracja młodych z terenu LGD,
5. Konkurencja ze strony innych obszarów, globalizacja,
6. Zagrożenie wykluczeniem społecznym,
7. Zmniejszenie środków na inwestycje prorozwojowe,
8. Rozbudowana biurokracja,
9. Restrykcyjne, skomplikowane i ciągle zmieniające się przepisy prawne,
10. Rosnące obciążenia podatkowo-składkowe,
11. Przekształcanie cennego, naturalnego krajobrazu przez [deweloperów](#), [strefy przemysłowe](#), [projektowane drogi szybkiego ruchu](#) i duże gospodarstwa/przedsiębiorstwa rolne.
11. Utrudnienia w rozwoju w związku z wykluczeniem transportowym obszaru.

Wstępny plan na nową LSR:

DWA CELE/ TEMATY PRZEWODNIE	
1. EKO Ślężanie	2. AKTYWNI Ślężanie
(zielona gospodarka, zielona i niebieska infrastruktura, edukacja ekologiczna, promocja zasobów naturalnych)	(aktywizacja mieszkańców, infrastruktura do spotkań i wydarzeń lokalnych, włączenie społeczne) Ewentualnie: społeczna odpowiedzialność biznesu

- Nie chcemy planować bez Was. Nasze działania mają być odpowiedzią na Wasze potrzeby, dlatego zapraszamy wszystkich do wypełniania ankiety i fiszki programowej.
- Chcemy poznać Wasze potrzeby i marzenia i dostosować naszą strategię do oczekiwań i możliwości mieszkańców naszego LGD.
- Ankiety dostępne są na naszym spotkaniu ale też na naszych stronach.
- ZAPRASZAMY – **PODZIELCIE SIĘ Z NAMI Waszymi marzeniami.**

Dziękuję za uwagę

Stowarzyszenie „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania
Ul. Tadeusza Kościuszki 7/9 55-050 Sobóka
www.slezanie.eu, tel. 71 31 62 171